

Komisja Edukacji Narodowej

System oświaty (szkolnictwa) w Rzeczypospolitej oparty był w głównej mierze o szkoły prowadzone przez Jezuitów (3/4 szkół było prowadzonych właśnie przez ten zakon). W 1773 r. papież Klemens XIV zdecydował o rozwiązaniu zakonu Towarzystwa Jezusowego. Mogło to doprowadzić do upadku systemu edukacji w Rzeczypospolitej. 14 października 1773 r. sejm powołał jednak do życia Komisję Edukacji Narodowej, która miała za zadanie odbudować system szkolnictwa (gł. podstawowego i średniego). Udało się utworzyć jednolity system kształcenia na trzech poziomach: szkoły parafialne (poziom podstawowy), szkoły wojewódzkie (poziom średni) oraz dwa istniejące uniwersytety w Krakowie i w Wilnie (poziom wyższy). W ramach prac Komisji Edukacji Narodowej sporządzono regulaminy szkolne, opracowano nowe programy nauczania. Powołano również Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych, które odpowiadało za przygotowanie nowych podręczników.

Najważniejsze osoby związane
z utworzeniem
Komisji Edukacji Narodowej

Stanisław August Poniatowski

Hugo Kołłątaj

Ignacy Jakub Massalski

Michał Jerzy Poniatowski

Ignacy Potocki

Grzegorz Piramowicz

Joachim Chreptowicz

Elementarz dla szkół parafialnych

ELEMENTARZ
DLA SZKÓŁ PARAFIALNYCH
NARODOWYCH,
ZAWIERAJĄCY
I. NAUKĘ PISANIA I CZYTANIA.
II. KATECHIZM.
III. NAUKĘ OBYCZAJOWĄ.
IV. NAUKĘ RACHUNKÓW.
Pierwszy raz wydany.

Bez oprawy gr: 27.

w KRAKOWIE 1785.
w Drukarni Szkoły Głównej Koronnej.

